

Memo Richting geven aan de takendiscussie – hoe krijgt dat vorm?

Achtergrond, aanleiding en context

Bij de perspectiefnota 2025-2028 is besloten een takendiscussie te houden en is vastgesteld dat de uitkomsten hiervan tot besluitvorming moeten leiden bij de perspectiefnota 2026-2029. Om dit concreet vorm te geven, is een proces ontworpen waarbij maximaal wordt ingezet op het maken van keuzes door uw raad. Dit proces hebben wij geschetst middels raadsmemo in december

Stand van zaken

Dit proces kent zes grote stappen:

1. Vaststellen van vertrekpunten voor afweging
 - *Heeft u gedaan in de raadsvergadering van januari jl.*
2. Informatie over Zero Based Budgeting en algemene informatie over gemeentelijke taken
 - *Middels deze ronde, van 6 maart*
3. Informatie over vertrekpunten voor afweging en gerichte informatie over mogelijke besparingen
 - *De ronde van 20 maart*
4. Richtinggevende sessie van de raad
 - *Raadscommissievergadering van 3 april*
5. Integraal voorstel van het college (als onderdeel van de perspectiefnota 2026-2029)
6. Besluitvorming door de raad (bij de perspectiefnota 2026-2029)
 - *Raadsvergadering van 3 juli*

Een centrale plek hierin is stap 4, de richtinggevende sessie. Doel hiervan is dat uw raad aan de voorkant van het proces richting kan geven. Dit helpt het college om met een integraal voorstel te komen, dat optimaal aansluit bij de opvattingen in uw raad.

Wat kunt u verwachten en wat vragen we van u bij de richtinggevende sessie?

Voorafgaand aan de richtinggevende sessie willen we uw raad van zo veel mogelijk relevante informatie voorzien. Het is niet gemakkelijk om uitspraken te doen en keuzes te maken.

- Ten eerste is voor elke taak een reden waarom die nuttig is.
- Ten tweede zijn de gemeentelijke taken erg verschillend en moeilijk onderling te vergelijken.

Daarom bieden we een grote hoeveelheid informatie aan en proberen we die zo transparant, feitelijk en behapbaar (overzichtelijk) voor het voetlicht te brengen.

De schriftelijke informatie bestaat uit:

- A. Compacte achtergrondinformatie over de vertrekpunten van afweging:
 - a. Een beschrijving van de wijze van bepalen in hoeverre een taak wettelijk verplicht is;
 - b. Een beschrijvende tekst over het DNA van Meppel, gebaseerd op eerder vastgestelde documenten, waaronder het gebiedseigen verhaal en de Omgevingsvisie;
 - c. Een beschrijving van meerjarige ontwikkelingen voor de toekomst, gebaseerd op een DESTEP-analyse. In deze analyse worden ontwikkelingen geduid op de terreinen Demografie, Economie, Sociaal/Samenleving, Technologie, Ecologie en Politiek.

- d. Een beschrijving van de factoren die het begrip Brede Welvaart vormen – als breed gedragen invulling van de term ‘maatschappelijk nut’.

Deze teksten worden zo neutraal mogelijk opgesteld en vormen het onderliggend kader. Door deze link tussen kader en wijze van invullen maken we optimaal transparant hoe de invulling is gebeurd en waarop deze is gebaseerd.

- B. Nadere informatie rond dertien samenhangende clusters van producten uit de begroting:
- Een percentage voor de mate waarin een taak wettelijk verplicht is;
 - Een groene markering als een taak (product) meer dan gemiddeld bijdraagt aan het DNA van Meppel, met daarbij enkele woorden die aangeven op welke elementen van het DNA die bijdrage stoelt;
 - Een groene markering als een taak (product) meer dan gemiddeld bijdraagt aan toekomstige ontwikkelingen en opgaven, met daarbij enkele woorden die aangeven op welke toekomstige ontwikkelingen die bijdrage stoelt;
 - Een niet-ingevulde kolom voor maatschappelijk nut en preventieve werking (conform het aangenomen amendement);
 - Het bedrag dat voor dit product in de primaire begroting 2025 is opgenomen;
 - Een aantal mogelijke besparingssuggesties, dat denkbaar is voor dit cluster van producten; bij elke besparingssuggestie: de belangrijkste consequenties, het verwachte besparingsbedrag (waar het lastig is om exact te zijn, wordt een richtbedrag als indicatie gegeven, zodat u een globaal idee hebt van de mogelijke omvang van de besparing) en of een voorinvestering nodig is;

Het gaat om de volgende clusters en producten:

Cluster van producten	Product
Burgerparticipatie en gezondheid	Samenkracht en burgerparticipatie Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Volksgezondheid
Sport	Sportbeleid en activering Sportaccommodaties
Deelnemen en inkomen	Inkomensregelingen Begeleide participatie Arbeidsparticipatie
Wmo	Voorzieningen Wmo Ondersteuning Wmo Beschermd wonen / Geëscaleerde zorg Wmo
Jeugdhulp	Jeugdhulp Jeugdzorg / Geëscaleerde zorg jeugd
Onderwijs, cultuur en media	Onderwijshuisvesting Onderwijsbeleid en leerlingenzaken Kunst, cultuur en media
Ontwikkeling openbare ruimte	Ontwikkeling fysieke leefomgeving Bouwen en wonen Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)
Beheer openbare ruimte	Stadsverzorging Water Groen Wegen, verkeer en mobiliteit Parkeren Riolering Begraafplaatsen
Energie, klimaat en milieu	Energie, klimaat & milieu Afvalinzameling
Economie en regio	Recreatie en toerisme Economische zaken Regionale samenwerking Grondexploitaties niet-woningen en grondzaken
Bestuur	Bestuur
Openbare orde & Veiligheid	Brandweerbzorg en crisisbeheersing Openbare orde en veiligheid
Dienstverlening	Dienstverlening

Enkele mogelijke besparingen op de langere termijn vragen nader onderzoek. Deze leggen we nu niet voor, omdat ze nog te onzeker zijn. Ook zijn ze moeilijk te vergelijken met de besparingssuggesties voor de korte of middellange termijn. Deze worden voorgelegd in het integrale voorstel dat bij de perspectiefnota ter besluitvorming voor ligt.

Spoorboekje

U ontvangt de schriftelijke informatie uiterlijk op vrijdag 14 maart.

Op donderdag 20 maart (stap 3) is er een Ronde, waarin u vragen kunt stellen en verduidelijking kunt vragen over het gehele pakket aan informatie.

Tussen donderdag 20 maart en donderdag 3 april vragen we u uw standpunt te bepalen over de diverse taken.

Op donderdag 3 april (stap 4) willen we van u horen hoe u aankijkt tegen mogelijke besparingen binnen een cluster van producten.

Procedure

We stellen een procedure voor die afwijkt van wat we gewend zijn. Dit doen we omdat we tijdens de richtinggevende sessie zo veel mogelijk informatie willen ontvangen over de opvattingen die in uw raad leven. Aangezien de gemeente een breed scala aan taken en producten kent, is de hoeveelheid opvattingen ook groot. Een debat over elke taak is daarom ondoenlijk.

Daarom stellen we voor uw opvattingen te verzamelen door gebruik te maken van de mentimeter. U kunt dan met uw mobiel uw voorkeuren kenbaar maken. Dit willen we doen per cluster van producten uit de gemeentelijke begroting, zoals in het bovenstaande schema vermeld. Om optimaal helder te krijgen wat uw opvattingen zijn, kunt u uw voorkeur waar nodig van een nadere duiding voorzien. Omdat het erom gaat uw opvattingen te vernemen en niet om besluiten te nemen, heeft deze sessie niet het karakter van een debat. De nadere duiding is bedoeld om de opvattingen vanuit uw raad zo helder mogelijk voor het voetlicht te brengen.

Kortom:

We vragen van u oordeel over de mogelijkheden om te besparen op de clusters van producten met hun besparingssuggesties voor de korte of middellange termijn:

- 1) Op dit cluster van taken zouden we niet moeten besparen
- 2) Op dit cluster van taken zouden we beperkt moeten besparen
- 3) Op dit cluster van taken zouden we gemiddeld moeten besparen
- 4) Op dit cluster van taken zouden we zeker moeten besparen

Ieder raadslid krijgt de gelegenheid om zijn of haar **oordeel** te geven. Daardoor telt het gewicht van elke fractie evenredig mee. Het geheel van uw oordelen en opvattingen per cluster van producten geeft de mate aan waarin de raad het besparen op dat cluster meer of minder wenselijk acht.

Daarnaast is er ruimte voor een nadere **duiding**. Daarin kan worden ingegaan op de overwegingen voor het uitbrengen van de stem en specificaties worden gegeven voor deeltaken binnen het cluster.

Vervolg

De uitkomsten worden door het college benut als richtinggevend voor het opstellen van het integrale voorstel, dat vervolgens aan uw raad ter besluitvorming wordt voorgelegd bij de behandeling van de perspectiefnota. Dit betekent dat het maken van keuzes in stappen gebeurt. De eerste stap is nu richting geven. Daarna gaat het om besluiten nemen over het integrale voorstel. Vervolgens worden deze besluiten uitgewerkt, nader onderzocht en besproken met betrokkenen. Daarover worden ook weer besluiten genomen. Dus het is een proces in stappen, dat ons geleidelijk dichterbij het doel brengt.